

TOELICHTING.

Aan deze beleidsregels liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

1. Gezondheidsaspecten GSM:
 - a. Diverse uitgevoerde onderzoeken van de Gezondheidsraad:
 - GSM-basisstations (juni 2000);
 - Electromagnetische velden (mei 2001);
 - Mobiele telefoons (januari 2002);
 - b. Conclusie:

GSM telefonie maakt gebruik van radiofrequente elektromagnetische velden, waarvoor veiligheidslimieten voor blootstelling gelden (gebaseerd op Europese richtlijnen). Volgens deze rapporten levert de aanwezigheid van personen, inclusief een ruime veiligheidsmarge, buiten een horizontale afstand van 3 meter recht voor de zender en 0,5 meter in de andere richtingen geen gezondheidsrisico's op.
2. Gezondheidsaspecten UMTS (en GSM):
 - a. Binnenlandse onderzoeken/rapportages:
 - Gezondheidseffecten van blootstelling aan radiofrequente elektromagnetische velden (aanbevelingen voor onderzoek; Gezondheidsraad februari 2003);
 - COFAM (onderzoek naar effecten van GSM- en UMTS-signalen op welbevinden en cognitie; TNO september 2003);
 - Beoordeling TNO-onderzoek (Gezondheidsraad juni 2004);
 - b. Buitenlandse onderzoeken gezondheidsaspecten GSM/UMTS (o.a. Scandinavië en Zwitserland);
 - c. Conclusie:

Er zijn geen aanwijzingen voor negatieve korte termijneffecten van GSM- en UMTS-signalen op de gezondheid en het welbevinden gevonden. Over de lange termijneffecten bestaat nog geen helderheid.
3. Het is een taak voor de Rijksoverheid om onderzoeksresultaten m.b.t. gezondheids- en welbevindingsaspecten voor Nederland te interpreteren en daar regels voor op te nemen/beperkingen aan te stellen.
4. De gemeente Bronckhorst heeft geen/onvoldoende wetenschappelijke kennis om zelf onderzoeksrapporten over gezondheids- en welbevindingseffecten door GSM/UMTS te beoordelen. Zolang echter met wetenschappelijk onderzoek niet is aangetoond dat de toepassing van GSM/UMTS ook op de lange termijn geen effecten heeft op de gezondheid en het welbevinden, zal het gemeentebestuur – in afwijking van het advies van de Rijksoverheid – het 'voorzorgbeginsel' toepassen. Voor zover het tot haar beleidsvrijheid behoort zal het gemeentebestuur daarom geen nieuwe antennedragers toestaan binnen een straal van 250 meter van woningen, tenzij de eigenaren en/of bewoners van deze woningen geen bezwaar tegen de plaatsing hebben.
5. De grootste behoefte aan antennesteunpunten is aanwezig in dorpen en steden, omdat daar het meeste communicatieverkeer plaatsvindt. Een minimum-afstand van 250 meter tot nieuwe antennedragers is binnen de bebouwde kommen niet haalbaar. Dit betekent, dat binnen de bebouwde kommen nog uitsluitend de plaatsing van vergunningsvrije antennes mogelijk is.
6. Het plaatsen van de antennes zelf en de bijbehorende techniekkasten zijn voor zowel GSM als UMTS in de meeste gevallen bouw- en milieuvergunningsvrij. Slechts de antennedragers (gebouwen en masten hoger dan 5 m) behoeven veelal een bouwvergunning.

Alleen zendstations met een groter vermogen dan 4 kW behoeven een milieuvergunning; de meeste GSM-stations hebben echter een lager vermogen en zijn dus vergunnings- en meldingsvrij.

De Rijksoverheid heeft bij het vaststellen van die regels (onderdeel Besluit bouwvergunningsvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken; Wet milieubeheer) ook de gezondheidsrisico's meegewogen.

7. Het – wegens mogelijke, maar nog niet wetenschappelijk aangetoonde gezondheids- en welbevindingseffecten – op gemeentelijk niveau 'sturen' in de locaties van basisstations (alleen mogelijk dáár waar vrijstelling van het bestemmingsplan noodzakelijk is) heeft slechts beperkte werking. De plaatsing van het merendeel van de basisstations is immers vergunningsvrij (of mag alleen aan landelijke technische voorschriften worden getoetst) en vindt dan ook nog plaats in de gebieden waar de meeste mensen wonen.
8. De antennedragers zèlf veroorzaken geen gezondheidsrisico's. Voor de plaatsing ervan zijn dan ook strikt genomen uitsluitend stedenbouwkundige-, ruimtelijke-, landschappelijke-, esthetische- en constructieve aspecten relevant.
9. Antennemasten zullen nooit mooie bouwwerken worden. Het is zaak om de negatieve visuele aspecten zoveel mogelijk te beperken. Het in alle gevallen alleen om welstands-/stedenbouwkundige redenen weigeren van medewerking aan de plaatsing van masten is maatschappelijk niet houdbaar, omdat mobiele telefonie/communicatie een algemeen aanvaard medium is, dat – hoe dan ook – moet kunnen functioneren.
10. Het aantal masten moet tot een minimum beperkt blijven; (bereidheid tot) gezamenlijk gebruik van masten door de exploitanten van het GSM-netwerk (site-sharing) is een voorwaarde; de hoogte van de masten dient op dat medegebruik afgestemd te zijn.
11. In landschappelijk waardevolle gebieden moeten de negatieve ruimtelijke effecten van antennes/antennemasten zoveel mogelijk worden beperkt, door bijvoorbeeld aansluiting te zoeken bij bestaande infrastructurele voorzieningen en bouwwerken of door plaatsing centraal in een groot/groter bosgebied. De mast is dan slechts te zien van zeer nabij of van grote(re) afstand.
12. Bij plaatsing in een bos moeten bestaande houtopstanden zoveel mogelijk worden gehandhaafd; dat geldt ook voor de (aanleg van een) toegangsweg.
13. Plaatsing van antennes op en/of aan (Rijks)monumenten, als kerken, moet worden vermeden vanwege de negatieve esthetische - en mogelijk constructieve - effecten op de monumentale waarden, die zeker bij site-sharing onevenredig groot zijn.
14. De Rijksoverheid heeft providers bij het verstrekken van GSM-licenties (onder dreiging van sancties) verplicht om binnen een vastgestelde periode zorg te dragen voor radiodekking van voldoende kwaliteit voor geheel Nederland. Ook voor UMTS gelden dekkingseisen.
15. De Rijksoverheid heeft, door het stellen van limieten aan het zendvermogen van antennes en telefoons, providers indirect verplicht hun netwerken van basistations te verdichten.
16. Basisstations hebben een maximumcapaciteit voor het verwerken van communicatieverkeer. Dit betekent in de praktijk de hoogste steunpunt dichtheid in dorpen en steden.
17. Providers berekenen zelf de noodzakelijke dichtheid van hun netwerk. Voor zover mogelijk/noodzakelijk zijn zij bereid tot site-sharing. Monet treedt voor hen op als overkoepelende organisatie. De berekende plaatsen voor steunpunten hebben een beperkte verschuivingsmarge om nog aan de kwaliteitseisen te kunnen voldoen. Monet bespreekt jaarlijks met de gemeente (de wijzigingen in) het plaatsingsplan.
18. Het is niet redelijk, dat de gemeente de kosten van eventuele schadeclaims (op basis van (een) verzoek(en) van derden op schadevergoeding ex artikel 49 WRO) moet dragen, die het gevolg zijn van de – in het belang van providers – geplaatste antenne(drager)s. Initiatiefnemers moeten een planschade-risico-analyse leveren, die de mogelijk optredende planschade inzichtelijk maakt. De gemeente sluit een overeenkomst met initiatiefnemers, waarin deze verklaren de kosten van eventueel optredende planschade aan de gemeente te zullen vergoeden.

19. Indien een antenne(drager) in een bosgebied moet worden geplaatst en daarvoor houtopstanden moeten wijken, moet de initiatiefnemer een plan indienen en (voor zijn kosten) uitvoeren, dat – afhankelijk van de landschappelijke en natuurwaarde, volgens nadere eisen van burgemeester en wethouders en in lijn met de provinciale ‘Richtlijn compensatie natuur en bos’ van 2 juli 1998 – voorziet in boscompensatie van 100% tot 140%.
20. Gelet op de verschillen in bevoegdheid en motivering van gemeenteraad en burgemeester en wethouders is het gewenst de beleidsregels voor het verlenen/weigeren van vrijstelling van het bestemmingsplan, het besluit tot voorbereiding of herziening van bestemmingsplannen en de beslissing op een verzoek om monumentenvergunning van elkaar te scheiden.